

# DEBRECZENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**

Helyben: Félévre 6 kor — fl. Negyedévre 3 kor — fl.  
Vidéken: Félévre 9 kor — fl. Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIYATAL:

Debreczen, Fővár Biedermann-palota földszintjén, az udvarban hátsó.

## A szombathelyi kivégzés. — Szakál Julis öngyilkossági kísérlete az ítélet-hirdetésnél.

### A hármasszövetség felbomlása.

Bécsből táviratban a következő szenzációs hírt közlik:

A bécsi külügyminisztériummal közvetlen összeköttetésben álló politikustól nyert információ alapján közlöm önökkel a következő szenzációs értesülésemet:

Ma már kétségtelen, hogy a hármasszövetséget, úgy, ahogy az eddig fennállott, a három hatalom 1903. május 6-án, a mikor az lejár, nem fogja megújítani.

A mai hármasszövetséget újja fogják alakítani s Olaszország helyét Anglia foglalja el a szövetségben, Olaszország pedig csatlakozni fog a francia-orosz szövetséghez.

Erről a szenzációs eseményről, amely ma már bevégzett tény, a következőket jelenthetem:

Azóta, amióta nem Umberto király ül Olaszország trónján, nem is remélte senki, hogy a hármasszövetség megmaradhasson, mert Viktor Emánuel királyról már trónörökös korában köztudomású

volt, hogy ellensége ennek a szövetségnek.

Umberto király életében azonban szó sem lehetett arról, hogy Olaszország más szövetségeseket keressen.

Az azonban mindjárt Viktor Emánuel király trónralépte után kínos feltűnést keltett úgy Bécsben, mint Berlinben, hogy első trónbeszédjében, melyet tartott, egyetlen szóval sem emítette a hármasszövetséget.

A francia-politika már régóta törekszik arra, hogy a revanche eszméjének szolgálatába befogja Olaszországot is s most már bevégzett dolog a középeurópai hármasszövetség feloszlása.

### ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

A mai ülés, melyen Perczel Dezső elnökölt, személyes kérdésben való fölshóllással kezdődött.

Csávolsky Lajos reflektál azokra, amiket a tegnapi ülés végén Hegedüs mi-

nister mondott. Már az a tény, hogy Hegedüs valamikor a függetlenségi eszmék szolgálatában állott, de aztán mert elhagyta elveit, elég ok arra szólónak, hogy Hegedüst kiméletlenül támadja. A miniszter föl-hívta őt, hogyan szerezte és hogyan vesztette el a pénzét. Köszöni a föl-hívást. Alkalmilag feleget fog neki tenni.

Azután következett a pénzügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalása.

Mesei Mór szólalt föl és fölveti a kérdést, kívánatos-e az őrlési forgalom viszszaállítására vagy sem?

Egy hang: Nem!

Mesei Mór azt fejtegeti, hogy az elért eredmény nem felel meg a várakozásoknak. A buza az őrlési forgalom megszüntetése óta olcsóbb, mint volt. Az őrlési forgalom egész tartama alatt átlag mindig magasabb volt a buza ára, mint jelenleg. Összehasonlítást tesz a budapesti és liverpoli áralkulások közt, majd foglalkozik a liszt exportnak miként való alakulásával. Azt mondják, hogy mi már közel vagyunk ahhoz, hogy buzakészletünket egészen elfogyaszthassuk itthon, úgy, hogy exportra nem is leszünk rászorulva. Ez nagy tévedés. Erre a kivitelre mindaddig szükségünk lesz, amíg meg nem tudjuk változtatni népünk táplálkozási módját és nem tudjuk rávenni, hogy egyik buzakenyér helyett krumplit. Kifejti aztán, hogy a romániai buza egyáltalában nem volt káros hatással ránk. Nem szabad felejtetni, hogy a mi őrlményünknek azt a

### Nápolyi történet.

Gremaldi gróf egy nápolyi arisztokrata családnak volt a sarja. Szerelmi kalandjairól sokat beszélnek a városban és különösen nevezetes volt arról, hogy nagy szerencséje volt a nők körül.

Farsang utolsó napja volt. Gremaldi elment a színházba, hogy a nagy álarozóbált végig nézze. Alig helyezkedett el földszinti páholyában, egy fekete jelmezbe öltözött álarozos alak lépett be hozzá és minden különösebb formalitások nélkül bizalmaskodni kezdett vele.

— Kit keresel, szép maszki? — kérdezte a gróf némi meglepetéssel.

— Téged — válaszolt erőteljes hangon az álarozos. Ugy hírlik, hogy igen nagy szerencséd van a nők körül, igaz? — bizalmaskodott tovább az idegen.

— Nos igen. Nem tagadom.

— Látod, kedves grófi, éppen azért

jöttem hozzád, hogy erről a dologról beszéljek veled.

— No, ez igazán mulatságos lesz! — kiáltott föl Gremaldi erőltetett kacagással. Remélhetőleg nem fogsz predikációt tartani a számomra. Most egyelőre a farsangnak örvendjünk!

— Igazán van, csak hogy a börtben nem lehet ám házasodni.

— Arra nem is akarok gondolni édesem, a legtávolabbról sem! Ha pedig mulattatni akarsz, úgy ne beszélj a házasságról, mert ezzel elrontod a kedvemet.

— Elhiszem kedves grófi. De bármennyire is rettegsz ettől, ígéretedet mégis be kell majd váltanod.

— Mifé ígéretemet? — kérdezte meglepetten Gremaldi gróf.

— Gondolkozzál csak jobban, majd eszedbe jut. Vagy talán nem szoktad szavaidat beváltani?

— A manóba!... Gondold meg, hogy

kivel beszélsz.

— Csak ne idegeskedjél kedves grófi! En majd eszedbe juttatom az ígéretedet.

Azzal a fekete dominó egy kicsinyke fényképet vett elő és a gróf szemé elé tartotta.

— Mi akar ez lenni? — szólta Gremaldi és arca egészen elsápadt.

— Ismered? Vagy talán tagadod, hogy a leánynak tett házassági ígéreteddel elcsábítottad a szegény ártatlan teremest? S mikor a leány hitt szavadnak, te gúnyosan neveltél balga kérdéseire és üres ígéretekkel akartad elűzni a dolgot. Az atyja noha igen békülékeny és csöndes természetű ember, de azért a camorának híve és ennek az egyesületnek határozott kívánságához képest felszólltalak, hogy hibádat tedd jóvá; vedd nőül Mariantoniát minél előbb.

— Ohó! — tört ki a gróf akaratlanul.

— Hiába tiltakozol, te meg fogod azt

**A legolcsóbb**  **gyapjuszövet bevásárlási forrás**   
 = a legszolidabb = **Weisz Adolf**   
 szabott árak mellett  **Ujdonságok most érkeztek.**    
 posztókereskedésben szerzhetjük be. Kossuth-utca, Takarékpólt.

részét exportáljuk, amelyet itthon kellő módon értékesíteni nem tudunk.

Felveti ezeketán azt a kérdést, hogy ausztria hajlandó lesz-e az őrlési forgalom visszaállításába beleegyezni vagy se? Az osztrákokat is csalódások érték. Ott se valósult az meg, amit az őrlési forgalom megszüntetésétől reméltek. A malomipar helyzete Ausztriában határozottan rosszabbodott az őrlési forgalom megszünte után. Azt hiszi tehát, hogy Ausztria nem görditene akadályokat a restituálás elébe, a tételt elfogadja.

Molnár Józsiás szólal föl azután. Hosszasan polemizál Mezei Mórral, akivel egyáltalában nem ért egyet az őrlési forgalom kérdésében.

Kifejti azokat az okokat, melyek a magyar buza árhanyatlását eredményezték. A búzáért most is pénzt adnának, ha 1870-ben avatlan kezek valutánkat nem érintik. A miniszter figyelmébe ajánlja az őrlési forgalmat. Költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés szélsőbalon, szónokot számosan üdvözlök.)

Lukács László pénzügyminiszter: Miután a részletes vita így szokatlan hosszúra nyúlt, ő is feladni szándékozik a felhőzöttakra.

Igyekezni fog a vita kiinduló pontjára visszatérni. Képviselő ur már két ízben is eltévesztette az adresse-t, amikor a pénzügyi tárczához fordult. A vámpolitika meghatározása nem csupán a pénzügyminiszter feladata, de abban még két más miniszternek is van beleszólása. Másodszor eltévesztette a helyes irányt akkor, mikor az őrlési eljárás ellen szólt, mert az igenis bevált.

1895-ben egy interpellációra adott válaszában iparkodott álláspontját vázolni, mikor is állította, hogy az őrlési forgalom a malmokra hasznos, a mezőgazdaságra legalább is nem káros. Hogy a malmok indetikus feladatuknak megfelelni nem tudtak az evidens dolog. Mert sok visszaélés történt az által, mert nem azt szállították ki, a mit behoztak. Az osztrák kor-

mány követeli az őrlési forgalom megszüntetését, de joga is követelni a törvény betartását. A törvény pedig az őrlési forgalom ellen szól. A kormány meg fog tenni mindent liszt kivételünk érdekében. Ezeket kívánta megjegyezni s kéri a tételt elfogadni. (Helyeslés jobbról.)

Sághy Gyula: Az őrlési forgalom más állapota mellett szól s bizonyítja, csak ez fogja tudni az egyensúlyt megteremteni. A tételt elfogadja.

A ház a tételt elfogadja.

Öt perc szünet.

Szünet után:

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter, az államvasutakra vonatkozó 1897. évi XXX. t. cikk módosításáról szóló törvényjavaslat nyújt be. Kéri a házat ezt ki nyomtatni, szétosztatni és a közlekedési bizottsághoz utasítani.

Illetékek helye.

Molnár Jenő: Fontosnak tartja az őrlési forgalom fentartását konstatálja, hogy e mellett a liszt belértéke emelkedik, kiviteli tekintetében pedig kihatóbb, mint anélkül. Szól azután a költségvetésről, kifogásolja a magas árakat, a rendszeretlenséget, melylyel az adóbehajtást viszik. Kifogásolja az aranyjáradék reánk nézve káros adminisztrációját. — A költségvetést nem fogadja el.

Tételt megszavazták.

Több szónok nem lévén feliratkozva, a vitát az elnök bezárta. Végül Lukács miniszter betérjlesztette az appropriációt.

Holnap nincs ülés.

## POLITIKAI HIREK

**Marosvásárhelyiek a miniszterelnöknél.** Marosvásárhelyről írják, hogy az odavaló választópolgárok köldöttéleg keresik fel Széll Kálmán miniszterelnököt, hogy megköszönjék a legutóbb lezajlott véres választás dolgában tett erélyes intéz-

kedéseit. A köldöttéleg még e héten jön fel a fővárosba.

**A közös pénzügyminiszter a királynál.** Bécsből jelentik, hogy a király tegnap az általános kihallgatások során Kállay Béni közös pénzügyminisztert fogadta.

## Merénylet a német császár ellen.

Ujabb részletek.

— Távirati tudósítás. —

Berlin, márczius 8. A császár az éjszakát nyugodtan töltötte s daczára annak, hogy arca és szemhéjjai megvannak dagadva, állapota kielégítő.

Bréma, márczius 8. A császár ellen intézett merénylet körülményei még mindig nagyon homályosak, sőt ma egy vallomás következtében az a gyanu is felmerült, hogy a merényletet nem Weiland követte el. Kihallgatták ugyanis azt a csendőrt, ki a császár kocsija mellett lovagolt a merényletkor. A csendőr határozottan állítja, hogy a merénylő nem lehet Weiland, mert ha ez intézi a dobást, úgy ő feltétlenül meglátta volna.

A csendőr állítását különben megerősíteni látszik az a körülmény, hogy a császár arcán levő seb felülről lefele húzódik, mintha a vasdarabot felülről, valamelyik emeleti ablakból dobták volna. A vizsgálatot kettőzött buzgalommal folytatják.

Berlin, márczius 8. A császár ma megnyugtató táviratot köldött Henrik hercegnek, hogy sebesülése nem súlyos és így Berlinbe jövelele nem szükséges. Érdekes, hogy a császár az ellene intézett merénylet daczára sem hagyta el humora, erre vall legalább a Henrik herceghez intézett távirata, melyben a következőket mondja:

— Ugy nézek ki, mintha Kinából jönnék.

tenni és meg kell tenned! Mert ellenkező esetben életteddel játszol és a camorra gondoskodni fog a leány becsületének megbosszulásáról.

— Szavaiddal nem ijesztesz meg. Nem félek a camora ítéletétől. Törvényeink és rendőrségünk biztos védelmet nyújt ellenetek.

— Csak meggondolatlanságból beszélhetsz így. Te, mint nápolyi jól, tudhatod, hogy a camorra bosszúja elől semmi sem védhet meg. Vagy tán elfelejtetted, hogy a város polgárságának a legnagyobb része a mi hívünk. Hogy katonák, hercegek tartoznak kötelékünkbe?

Gremaldi megütöközve hallgatta a titokzatos dominó izgatott beszédét. El kellett ismerni, hogy a camorának rettenthetetlen hatalma van.

— Ma szerda, folytatta tovább a fekete álarcos. A jövő keddig határidőt engedünk neked, hogy ígéretedet beválthassad. Mi majd gondoskodni fogunk arról, hogy a szokásos háromszori hirdetés elma-

radjon. A többiekben pedig tudod, hogy az ügy milyen fontosságú rád nézve. Figyelmeztetek, hogy meg ne kísérsd a várost titokban elhagyni, mert mi értesülni fogunk minden szándékról. A jövő keddig van csak idő! Jól jegyezd meg!

Az utolsó szavakat már a páholy ajtajából intézte a grófhöz a fekete dominó és halk léptekkel tovahaladt a homályos folyosón.

Gremaldi gróf egyedül maradt és éppenséggel nem jól érezte magát a zsi-bongó, vig környezetben. Főlemelkedett és távozni készült. A mint végig haladt a színház folyosóján, hirtelen előtte termett egy fekete ruhás alak és a fülébe sugta.

— Rövid az idő!

Azzal eltűnt.

A gróf alig eszmélt föl meglepetéséből, újból eléje toppant egy fekete dominó és figyelmeztetőleg susogta:

— A idő rövid, siess!

Gremaldi félénken nézett maga körül és izgatottan a kijárási felé igyekezett

Lépten-nyomon mint valami kísértő sötét árnyak utjába álltak a fekete álarcosok és feddőleg hangzott fülébe:

— Siess, az idő rövid!

Kiért a szabadba és kezét a hideg verejtéktől gyöngyöző homlokára tette.

— Meg kell hajolnom kívánságuk előtt — a camora hatalmas!

Néhány nap mulva mindenki a gróf házasságáról beszélt, a ki egy egyszerű szabónak a leányát vette el. Meglepett ismerőseinek és pedig, akik faggatták, hogyan történt ilyen hirtelen ez a dolog, büszkén felelt:

— Hja barátim, a szerelem olyau h talmas erő, amely ledönti a társadalmi osztályok közt fenálló válaszfalakat.

A gróf sohasem tudta meg, hogy az álarcos a szabó legénye volt.

## A szombathelyi kivégzés. Rakoncziatlankodás a bitó alatt.

— Távirati tudósítás. —

Szombathely, márczius 8.

Pete Postás János, a Lichtenstein házaspár kegyetlen gyilkosa már kiszünetelt.

Bali Mihály, a halálos ítéletek állami végrehajtója, ma reggel hét órakor végzett vele.

Reggel hat órakor a helybeli gyalogezrednek huszonnégy főből álló leghétsége vonult be a fogházba s négy-szöveget képezett a bitófa körül.

A fogház kapujában börtönőrök és városi rendőrök tartották rendben a kíváncsi népet. Az ügyész engedelmével hatvanan nyertek bebozsítást a kivégzéshez.

### A siralomházban.

A siralomházban az éjjel folyvást bátorságával dicsekedett a fogházőrök előtt és többször hangalyozta, hogy ő nem gyáva és úgy nem fél a haláltól, mint Miksa császár nem félt a golyótól.

Benyák fogházőrmesternek szemrehányásokat tett, hogy miért vágta őt le a kötélről, mikor öngyilkos akart lenni, hiszen akkor már nem érzett semmi fájdalmat.

Végül bevallotta, hogy az ítélethirdetésen csak szinlelte a betegséget, mivel azt hitte, hogyha betegnek tartják, akkor nem akasztják föl.

### Pete ruházata.

A fogházfelügyelő megkérdezte Petétől, hogy mi történiék ruháival? — mire ő a szokott modorában ekkép felelt: — „Mi történiék? Hát elviszem magammal, öltöztessenek bele, hiszem meg-szolgáltam.“

### Ártatlan, mind végig!

Mikor Petét a kir. ügyész ismételve figyelmeztette bűnbánatra és magabizsallásra: rögtön oda vágta a királyi ügyésznek:

„Aki ártatlanul hal meg, annak nincs bűne.“

### Istentagadó halálig.

Stamborszky Lajos dr. királyi fogházorvos meglátogatta a siralomházban s a következő párbeszédet folytatta az elítélttel:

— No Pete, tehetek-e még valamit magáért?

— Nem kell nekem semmi kotyvalék többé! — válaszolta Pete.

— Most már aztán térjen Istenhez, itt van ám annak a legfőbb ideje.

— Nincs az Istennek semmi hatalma mióta 67-es kormány uralkodik! volt a megrögzött ember válasza.

A vizsgálatra kirendelt lelkészt délelőtt sokáig nem akarta látni, végre szóba állt vele és azt vitatta, hogy az embernek a lelke a testével együtt elenyészik.

Délután a lelkész ismét felkereste s így szólt hozzá:

— Ismét eljöttem, de ne haragudjék János.

— Nem haragszom, de nem kínálhatom meg semmivel, mert nincs se borom, se szivarom.

— Nem is kell az nekem, hanem én akarom megkínálni a mi Urunk Jézus Krisztus testével és vérével.

— Ne tessék engem kínálni, hanem, hagyjon békében! — válaszolt Pete.

### Az utolsó éjszaka.

Pete Postás János a kivégzés előtt való este jóízűen vacsorált. Mikor Bárdossy László kir. ügyész megkérdezte tőle, hogy mit akar enni, pecsenyét-e avagy tésztát, azt válaszolta: Pecsenyét is, meg tésztát is. Fel is szolgáltak neki borjuszeletet és hat palacsintát. Az egész vacsorát az utolsó falatig megette és ivott hozzá három deczi bort, azután szivarra gyújtott és egész éjjel vigan beszélgetett, füstölt és bölcsekedett. Tizenhat szivart szivott el. Egész éjjel egy szemhunyaszt nem elűdt s mikor a királyi ügyész azt mondta neki, hogy most már fekdjék le, azt válaszolta:

— Majd alszom én holnap eleget.

Azután verseket irogatott és gondolatait vetette papirosra. Elkészítette a sir feliratát is. Reggel 4 órakor fel s alá kezdett járkálni a szobában és a Kossuthnótát füttyülte. Mikor reggel 7 órakor értésére adták, hogy itt az idő az indulásra, elnevette magát és azt mondta:

— Nohát menjünk az utolsó utra.

A lelkész tegnap délután 4 órakor kereste fel újra a gyilkost és megható szavakkal kérte, hogy térjen Istenhez.

— Nem kell nekem se Isten, se ember! — válaszolt a gyilkos.

Egész este 10 óráig két ferencendi szerzetes kínálta neki a vallás vigaszát, de a fásult lelkű gonosztevő a végső pillanatra a vizsgálatának egyetlen ígéjét sem fogadta el és istent tagadva, töredelem és bűnbánat nélkül halt meg. A mellette örökös fogházőrök is intették, hogy térjen meg az Istenhez, de Pete egyre csak azt felelte nekik:

— Ne izgassanak, mert kivesznek a jókedvemből!

Az egyik lelkészt vacsorával is megkínálta, mire a lelkész azt mondta, hogy ők nem ehetnek ilyen kitűnő vacsorát.

— No lám — mondta Pete — olyan uri vacsorát eszem, hogy a pap is megirigyli.

### A vesztőhelyen.

Már reggel 6 fél órakor kezdtek bevonulni a jeggyel bírók a tragédia színelyére, a Szily János-utczán pedig nagy néptömeg verődött össze. A szomszédos kertek gyümölcsfáiról is sokan nézték a kivégzést. A bitófát a tegnapi intézkedések megváltoztatásával a kis udvar hátulsó részén, négy ölnyire a fogházépület falától állították fel. A járda mentén 24 szuronyos katona és négy dobos volt felállítva Delki hadnagy parancsnoksága alatt. Bali Mihály vejével és Gold nevű híres pribékjével a bitófa mögött foglalt állást. — Hét óra öt perczkor hozták a vesztőhelyre a gyilkost. Elül jött a fogházfelügyelő, utána szuronyos fogházőrök között vigan mosolyogva Pete Postás János. Jobbra-balra mosolygott. Nagy nyugalommal szemlélte a közönséget. — Mintegy örvendezni látszott az érte készült nagy parádénak. A menet után jött a vizsgálatra kirendelt lelkész.

### Várákózzék!

A kivégzés helyére érve maga fel akart lépni az akasztófa zsámolyára, de Szabó bíró rászólt, hogy:

„Várákózzék!“

A hóhért a katonai kordonon belül álló hivatalos személyek között nem ismerte meg. Kérdezte a mellette álló börtönőröktől, hogy melyik a Bali?

Az akasztófa alatt folyvást nevetett, vigyorgott.

Mikor mindenki elfoglalta helyét, Petét odaállították a bitófa alá és Szabó Elek dr. királyi törvényszéki bíró felolvasta előtte az ítéletet s a kuria elnökének leiratát, mely szerint a király nem kegyelmezett meg az elítéltnak. Arra azután Bárdossy László kir. ügyész odafordult a hóhérhoz:

— Hóhérr, teljesítse kötelességét!

Erre a szóra Bali és két pribékje egyszerre megragadta Petét és odavezették a bitóhoz. Egy pillanat műve volt, kezét lábát összekötötték.

Az ítélet felolvasása alatt az elítélt folyton mosolygott, a börtönőröknek nyájasan integetett és többször hátrafordult, a hóhért keresve szemével. Az utolsó pillanatig sem szűnt meg mosolyogni és cinizmusával a részvét utolsó szikráját is kiirtotta a közönség szívéből. Mikor a hóhér és pribékjei megkötötték rájuk kiáltott:

— **Megbánjátok, ha rosszul bántok velem! Olyan taslit kaptok, hogy nem mentek többé Pestre!**

Azután odaszólt Balinak, mikor a kezét kötözte össze:

— **Ne szorítsa olyan nagyon, hiszen nem teszek én semmit!**

Mikor meg volt kötözve, ismét odafordult a hóhérhoz és így szólt:

— **Még talán ártatlanul nem kötöttek föl senkit, de engem ártatlanul kötnek föl!**

### A kivégzés.

Az akasztófa lépcsőjén állva odaszólt a katona dobosokhoz: „Dobosok, csináljátok az utolsó marsot!“

Azután nevetve lépett a zsámolyra és Bali bámulatos gyorsasággal nyakába vetette a hurkot, miközben az elítéltnak kissé félre billent a kalapja.

— **Igazítsa meg a kalapomat, mert mindjárt leesik** — mondta a gyilkos és ezek voltak utolsó szavai.

— Majd mindjárt megigazítom — szólt Bali és a szöghöz erősítette a hurkot, a pribékek egyike kirántotta az elítélt lába alól a zsámolyt, a másik a csavart forgatta, a hóhér lefogta Pete szeméit, nyakát beleigazította a hurokba s az elítélt arcán kidagadtak az erek, arca és keze előbb vörösödni, később kékülni kezdett. A hóhér fehér kendőt terített arcára és a szörnyű munka be volt fejezve. **A kivégzés 7 óra 14 perczkor kezdődött és a hóhér 7 óra 18 perczkor, tehát 4 percz mulva jelentette Bárdossy kir. ügyésznek:**

— Kötelességemet teljesítettem.

Alexy Emil dr. törvényszéki orvos és Stamborszky Lajos dr. börtönorvos alapos vizsgálat után 7 óra 23 perczkor konstatál-

ták a halál bekövetkezését. Az egész kivégzés tehát kilencz percet vett igénybe. A holttestet 7 óra 53 perczkor levették az akasztófáról és a fogház halottaskamrájába vitték, ott tisztességes ruhájában koporsóba tették. Az est beálltával fogják feltűnés nélkül eltemetni.

Gold pribék, a ki Kozareknek is segédje volt, tudósítónk előtt azt a nyilatkozatot tette, hogy 51 kivégzésnél működött közre, de egyik delinquens sem halt meg olyan czinikus bátorsággal, mint Pete. Bali het év óta állami hóher és azóta 19 egyént végzett ki, de Petének párját ő sem igen találta.

## ÚJDONSÁGOK.

**\* Mayer Emil jubileuma.** — A debreczeni István gözmalom igazgatósága és tisztikara szép ünnepélyre készül. Mayer Emil, a malom igazgatója vasárnap tölti be negyedszázados évfordulóját annak, hogy a malom igazgatói tisztségét ráruházták. Ez a negyedszázad fényes bizonyítéka annak, hogy milyen érdemes férfiúra ruházták ezt a megtiszteltetést. — Mayer Emil szorgalma, nagybecsű munkássága, körültekintő figyelmével magas polczra emelte a debreczeni István gözmalom s gyérmányának nemcsak az ország, de a külföld előtt is becsületet szerzett. Méltán éri tehát az a megtiszteltetés, hogy a nevezetes évfordulón az igazgatóság s a tisztikar az ő ünneplésére gondol. Vasárnap, mikor a malom közgyűlését tartják, folyik le az ünnepség. Üdvözölni s elért sikereinek méltánylásául emlékeztető ajándékokban kívánják részesíteni. — Ebből az alkalomból a Mayer Emil tiszteletére vasárnap délután két órakor díszvendég lesz a Bika szállodában.

**\* Az adózók figyelmébe.** Felhívatik az adóköteles ebeket tartó közönség, hogy ebeiket a városházánál levő eb-adó-nyilvántartási hivatalban mielőbb jelentésük be; annyival is inkább, mert — a már folyó évre váltható — ebadó-jegyek nélkül talált kutyák kőborebeknek fognak tekinteni s tulajdonosuk ellen a törvény szigorú fog alkalmaztatni. Egyidejűleg felhívatik mindazok, kik III. és IV. osztályu kereseti, valamint tőkekamat-adó bevallási ívüket be nem adták, hogy azokat folyó hó 15-ig a városi adóhivatalhoz beadni ne késlekedjenek, mert ellenben fentjelzett adók terhükre hivatalból fognak megállapítani s kivitelezni. A városi tanács adóügyosztálya.

**\* A kórház kibővítése.** A debreczeni kórház sebészeti osztályán már nem képesek elhelyezni a betegeket. Ez a körülmény sürgős intézkedést provokál s a szükséges lépések megtétele, esetleg a közkórház kibővítésére nézve hétfőn kezdi meg tárgyalásait a kórházi bizottság amely a jelzett napon délután 4 órakor ülést tart a városháza nagytanácstermében.

**\* A város kegydíjai.** A város jog- és pénzügyi bizottsága ülésének határozatából javasolja a tanácsnak, hogy a szolgálatképtelenné vált Csúrka Lajos lóvásártéri díjzedő és Molnár István erdővéd havonként a szegénypénztárból 10—10 korona kegydíjban részesüljön.

**\* Debreczen az önálló vámterület mellett.** Debreczen város jog- és pénzügyi bizottságának tegnapi ülésében kellett véleményt mondani arról, hogy a hatóság milyen álláspontot foglaljon el Hevesvármegye ismert átiratával szemben, amely tudvalevőleg az országgyűléshez intézett feliratában a magyar ipar hathatósabb pártfogását és az önálló vámterület létesítését kéri. A jog- és pénzügyi bizottság egyhangulag hozott határozatával javasolja a városi tanács utján a közgyűlésnek, hogy Debreczen törvényhatósága hasonló szellemű felirattal pártolja Hevesmegye feliratát.

**\* Halálozás.** Tóth Sándorné 58 éves korában elhunyt. Temetése márczius 10-én, vasárnap d. u. 2 órakor Honvéd-utca 39. száma háztól lesz a ref. egyház szertartása szerint. A háznál tartandó rövid ima után a Hatvan-utcai temetőbe helyezik örök nyugalomra.

**\* Az izraeliták, mezőrendőrök és díjnokok kérelme.** — Három kérelemben hozott javaslatot tegnap a jog- és pénzügyi bizottság. Az izraelita iskolaszék kérelmére javasolta, hogy tíz tantermük részére 40, kilencz tanítójuk részére pedig 27 öl fát adjon a város. Egyben javasolja hogy a tanintézetek légtartalmának megfelelő skálát állapítson meg a város s a jövőben e szerint adjon fahasagelyt a tanintézeteknek. A mezőrendőrök fizetés-jávitás iránti kérelmét azonban időelőttinek tartja a bizottság, mert a csendőrség behozatala iránt tárgyalás van folyamatban, amely előreláthatólag a mezőrendőri létszám lecsökkentését vonja maga után. Harmadik kérelem a díjnokok drágasági pótléka volt, amelyet azonban a bizottság a város jelenlegi pénzügyi helyzetére tekintettel nem tartott teljesíthetőnek.

**\* Sikasztással vádolt sertés-kereskedő.** Bonyolított ügyben tartott tegnap a debreczeni törvényszék főtárgyalást Dr. Oláh Miklós elnöke mellett. Kiss Lajos debreczeni sertés-kereskedő a vádlott. Ellene anyósa Ferge Istvánné és sógora Ferge János tettek feljelentést 14,000 korona elsikkasztása miatt. A tényállást az eddig kihallgatottak vallomásából képtelenség megállapítani, mert ellentétes adatokat szolgáltatottak. E miatt a törvényszék újabb tanúk kihallgatását rendelte el és a tárgyalást ma délután 3 óráig felfüggesztette. A tárgyaláson a maga nemében ritka jelenetek játszódtak le. Vő anyósának, testvér testvérnek, sógor sógornak és anya leányának mondogatta szemébe a szembesítéskor, hogy hazudik. Az ügyről térszűke miatt holnap fogunk bővebben megemlékezni.

**\* A függönyös vassátrak.** Emelítettük, hogy a mérnöki hivatal a Degenfeldtéri vassátrak függönyökkel való ellátását javasolja, de most a város jog- és pénzügyi bizottsága is javasolja, hogy a városi tanács ezt az újítást a házipénztár terhére és a sátorbérletek jövedelméből 398 korona 50 fillér költséggel eszközöltesse.

**\* A polgári takaré- és segélyszövetkezet igazgatósága közli,** miszerint tekintettel a még mindig folyó beiratkozásokra, betétek váltását még ezentúl is késedelmi illeték szedése nélkül folyóait.

**\* A vágóhídi jéggyár kibővítése.** A város jog- és pénzügyi bizottságának tegnapi ülése elé terjesztették azt a nagyfontosságú javaslatot, hogy a vágóhídi jéggyár kibővítésék úgy, hogy a jelenlegi 60 métermássa helyett 120 métermássa jeget termelhessen. A kibővítés és átalakítás pedig olyképen fogantatandó, hogy a hűtő helyiségek, habár ezáltal az épülettömb szépitési tekintetben csorbát szenved is, egymás mellé helyeztessenek. A bizottság javasolja a sürgős kibővítést. Javaslatára szerint a pótépitkezés és a gépek beszerzésére szükséges 75 ezer kor. úgy fedezendő, hogy a pótépitkezés 14 ezer koronányi költsége, úgy szintén a gépbrendezés költségeiből 11,000 kor. a f. évi költségvetésbe s ezélra felvett 25,000 koronából, a fennmaradt összeg pedig a jéggyár 1902. és 1903. évi jövedelméből fizetessék meg.

**\* Tolvaj hetes.** Fischer Adolf főtéri posztókereskedő Silye József nevű hetese tegnap összeszedett a lakásáról egy csomó ruhát, zöldséget, elvette a szobalány selyemkendőjét s megugrott. A hűtlen hetes körülbelül hatvan korona kárt okozott gazdájának, aki jelentést tett az esetről a rendőrségnél, amely most keresi a tolvajt.

**\* A rendőrségi palota ügye.** Már említettük, hogy a debreczeni rendőrség által elfoglalt épületek mizerabilis volta arra indította a mérnöki hivatalt, hogy a renoválásokra előterjesztést tegyen. Azt is említettük, hogy kapcsolatosan ezzel ezélazerűbbnek találná a javítások helyett a rendőrség központi palotájának felépítését. Mindkét javaslat tegnapi ülésében foglalkoztatta a város jog- és pénzügyi bizottságát. A bizottság kimondta, hogy elvben helyesli, hogy a közigazgatási rendőrségnek feltétlenül szükséges alkalmas helyiség létesíttessék, azt is koncedálja, hogy a bűnügyi osztálynak most rendelkezésre bocsátott helyiségek az igények és kívánalmaknak nem mindenben felelhetnek meg, éppen azért óhajtja, hogy külön a közigazgatási rendőrség és külön a bűnügyi rendőrség részére megfelelő alkalmas hely kiválasztásáról gondoskodják a városi tanács, tervet és költségvetést készítsen s a létesítés végéig alkalmas időben tegyen előterjesztést. Ezuttal azonban csak a főkapitányság mostani épületének kijávitását tartja csak szük-

ségesnek, részint mert a javítás közbiztonsági tekintetben elodázhatlan, részint mert a város pénzügyei a közgazgatási rendőrség új épületének létesítését nem engedik meg. Épen azért javasolja, hogy a Komáromy ház javítására szükséges 5600 korona a rendkívüli költségvetés terhére szavaztassék meg, a renoválás pedig sürgősen eszközöltessék. Ami pedig a bűnügyi osztálynak börtöneit s az egyéb javításokat illeti, ebben a tekintetben a városi tanács az eljárást már megindította az Ujházy féle telek használatba vételével. Ha pedig a börtönök kellő mennyiségben így sem állíthatók elő, felhívja a bizottság a hatóság figyelmét azon körülményre, hogy a fennálló kormányrendeletek értelmében a közgazgatásilag elítelt egyének büntetésük kitöltésére a királyi törvényszéki fogházba beutalhatók.

**\* A debreczeni dalegylet hangversenye.** A Vörösmarty szobor-alap javára rendezett hangversenyek között nem utolsó helyet foglal el a városi dalegylet által ma este tartandó hangverseny. Az anyagi siker már is biztosítva van. Ami a szellemi illeti, azt biztosítják a közreműködő művészi erők, kik nagyobb részt ismeretesek már közönségünk előtt. Talán kevésbé ismert Tomcs Béla, aki csak nem rég került haza Berlinből, hol Joachimnak volt tanítványa. Tomcs Béla valamikor főiskolánknak volt növendéke, a zeneismeret elméleteibe Mácsay Sándor zene- és énektanár vezette be. Mácsay korán felismerte a fia nagy tehetségét s annak szüleit arra ösztönözte, hogy vigyék fel az országos zeneakadémiába. Alig végezte el az akadémiát, karmesteri állással kínálták meg, de ő ezt nem fogadta el, hanem kiment Berlinbe, hogy a Joachim iskolájában tovább képezze magát. Nem könnyű pedig abba az iskolába bejutni, mert a felvételi vizsgán a jelentkezőknek fele rendszeren elbukik, bármily messziről vándorolt is oda. Elvégezvén ezt az iskolát is, hazajött s a felajánlott tanárságot elfogadta a nagyváradi zeneiskolában. Reklámot nem tud magának csinálni, mert magyar ember. Ha valami cseh muzsikusként volna, majd hirdetések azt ölnyi magas plakátok, hogy jön; még tán el is kérnék neki a város ötos fogatát; hanem így — majd bejön a Kecskés uram egyfogatu konfissán.

**\* A népkonyhára az elmúlt héten a következő adományok folytak be:** Debreczen város (újévi üdvözlés váltság) 371 kor. 60 fill. Id. Dankó Ferenczné 4 korona, István gőzmalom-társulat 1 zsák hatos liszt, N. N. (mester-utca 5.) 2 kiló hús, 5 liter paszuly. Egyszermind köszönettel nyugtatványozom a helyi vasut r.-t.-nak a nőgyeleti árvaház részére küldött 40 korona kegyes adományát is. Szűcs Kálmán nőgyel. pénzt.

**\* Táncozestély.** Schaf János táncztanító iparos és polgári táncziskolájának bevégnése alkalmából márczius 17-én vasárnap a Korona vendéglő disztermében utolsó estélyt rendez. Belépő-díj személyenként egy korona. Kezdeté este hét órakor. — Minden vasárnap vendégestély.

**\* Hölgyek figyelmébe.** *Halmágyi* Sámuel divatarú-házában a legújabb női- és gyermek-felöltők, costümök, szoknyák, blousok, Jabok, csokrok, övök dús választékban megérkeztek.

**\* Öreg honvéd — nem vén ember.** A Debreczenben élő egyenruhás 48-as öreg honvédek, akik egy félszázad előtt fegyvert ragadtak és vörüket ontották a hazáért, mint minden esztendőben, ugy az idén is, márczius 15-én, a szabadság napján — táncmulatságot rendeznek. Félszázad előtt ők tánczoltatták a németet és imhol, mosten mint aggastyánok, elpusztíthatatlan erőben tánczot ropva ülnek meg ifju küzdelmeik emlékére. Édes báj és megható önértzet van a jubilálásnak ebben a módjában és száz ódánál jobban jellemzi a negyvennyelozas generáczióknak faji erényeit. Öreg honvéd — nem vén ember.

**\* Általánosan elismerik** úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági és kerti magvak gyakran háromszor akkora termést adnak, mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répamagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendő más utánzott hasonló védjegyű, de nem impregnált répamagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmúlhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszenek, ha magzükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

**\* Táncoziskola megnyitása.** Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy e hó 13-ikán, szerdán az új tánczfolyamot megnyitom, a „Korona“ czimű tánczteremben. (Csapó-utca 17.) Tandij 10 korona. Zenedij 4 korona. Beiratásokat a mai naptól eszközölök, maradtam teljes tisztelettel Schaf János, táncztanító.

**\* Rózsa Arczenőcs,** szeptől, máj-foltok, persenések ellen a legjobb vegyészeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájít kölesző az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillér. Kapható *Francisc és Jóna* drodrieriájában, Kossut-u. 2. sz. *Ugyanott mindenféle toilette-csikkeket kaphatók.*

### Ítélethirdetés a debreczeni börtönök előtt.

#### Szakál Julis öngyilkossági kísérlete a törvényszéki palotában.

A Szombati Sándor és társai bűnügyében tegnap hirdette ki a debreczeni törvényszék ítéletét a vádlottak előtt. Az ítélethirdetés iránt lázas érdeklődést tanusított a közönség. Valóságos háboru volt a jegyekért. Megtelt a tárgyalási terem teljesen.

Az ítélethirdetés délelőtről délutánra maradt és három órától egészen este kilencz óráig tartott. Az utolsó percekben azonban szenzációs esemény történt. Az egyik vádlott, az öngyilkossá lett főczinkos felesége úgy viselkedett a tárgyalási teremben, hogy az elnök elrendelte kivezetését.

Alig kísérte ki a börtönőr az ajtón, óriási csörömpölés hallatszott. Csak kevesen tudták meg, hogy ez alatt mi történt a folyosón. **Szakál Julis a fegyveres börtönőr előtt öngyilkossági kísérletet követett el és vére pirosra festette**

#### a törvényszéki palota beton folyosóját.

Az ítélethirdetésről s az orgazdasággal vádolt Szakál Julis öngyilkossági kísérletéről tudósítunk a következőket írja:

#### Az ítélethirdetést elhalasztják.

A kir. törvényszék tegnap reggel 9 órára tüzte ki a Szombati Sándor és társai elleni bűnügyben az ítélet kihirdetését.

Mint hogy azonban ítélethozatal alatt arról győződött meg, hogy a 103 közül 4 esetben a kir. ügyész vádbeszéde szerinti indítványból és minősítéstől eltérő cselekményről is lehet esetleg szó — vagy a büncselekmény súlyosabb is lehet, mint a vád irányul — az ítélet kihirdetését megelőzőleg a B. P. 325. §-a szerint a vádlottak és védők meghallgatását rendelte el.

Ezek azonban a védelem előkészítése czéljából sem a főtárgyalás elnapolását, sem további vizsgálat elrendelését nem kívánták.

A kir. törvényszék ennél fogva az ítélet kihirdetésére ujabbi határidőül a délután 3 órát tüzte ki.

A nagyszámu hallgatóság — mely már szinte türelmetlenül várja az ítéletet — esalódottan távozott.

#### Harcz a jegyekért.

A délután három órára kitűzött ítélet hirdetésre ömlött a közönség a törvényszéki palotába. A jegyekért valóságos harczt vívtak, de a tárgyalási terembe kívánczok közül legalább a háromnegyedrészre künn rekedt a teremből.

A tárgyalási teremben az ítélet hirdetés meghallgatására megjelent Dr. Szűcs Miklós kir. törvényszéki elnök is.

Kevéssel három óra után kezdtek bebocátani a közönséget s két rendőr csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta a tolongó közönséget a rohamos bevonulástól visszatartani.

#### Az ítélet hirdetés.

A terem már egészen megtelt. Néma csend honolt benne. Szuronyos börtönőrök kísérték be a vádlottakat, akik között a fővádlott, Szombati Sándor lehorgasztott fővel állott meg a vádlottak padja előtt.

*Szakál Julis*, ez a kardos menyecske, aki a bűnper tárgyalás alatt örökösen nevetgált, az ítélethirdetésen talpig piros ruhában jelent meg. Mérgesen nézett végig a termet megtöltő nagy közönségen s örökösen a börtönőr szuronyához hajolva állott.

Mikor a törvényszék tagjai beléptek, felállott mindenki. Dr. *Szűcs* István elnök szilárd hangon kezdte:

— Ó felsége a király nevében!

És azután csupán a rendelkező rész felolvasása másfél órát vett igénybe. Ennek a végén hirdette ki az elnök, hogy a törvényszék:

**Szombati Sándort hat évi fegyházra ítélte**, amelyből a vizsgálati fogsággal kilencz hónapot kitöltötnék vett.

**Szombati Istvánt három évi fegyházra, Papp Gábort két évi négy hónapi fegyházra** ítélte a törvényszék, amelyből mindkét vádlottra a vizsgálati fogsággal kilencz hónapot kitöltötnék vett.

**Szakál Julist egy évi börtönre** ítélte a törvényszék, amelyből a vizsgálati fogsággal tíz hónapot kitöltötnék vett. **Szombati Sándorné egy hónapi, Szombati Istvánné hat hónapi börtönt és Szombati János 3 hónapi fogház büntetést** kapott.

#### Szakál Julis kifakadása.

Ezután az általános, majd a részletes indokolás következett s ez a bünesetek

halmazára tekintettel egészen este nyolcz óráig eltartott.

Az indokolás után elnök megkérdezte az elítélteket, hogy kívánnak-e felebbezni?

Szombati Sándor azt mondta, hogy felebbez enyhítésért, mert ő Faragó miatt kapott súlyos büntetést. Felebbez azért is, mert egy évet töltött vizsgálati fogságban és csak kilencz hónapot vett a törvényszék kitöltöttnek.

A királyi ügyész az összes vádlottak ellen súlyosbításért felebbezett.

Mikor Szakál Julist kérdezte meg az elnök, a kardos menyecske alkudni kezdett:

— Megnyugszom, ha a kir. ügyész is megnyugszik.

A királyi ügyész nem nyugodott meg és mikor védője is felebbezett, dühösen kifakadt:

— Megakarok halni. Nem bánom ha a börtönőr mindjárt ide szurja a szívembe a szuronyt.

Mivel azonban Szakál Julis az elnöki rendreutasítás után sem csendesedett le, a törvényszék elrendelte kivezetését.

#### Szakál Julis öngyilkossági kísérlete.

Szakál Julist szuronyos börtönőr kísérte ki a teremből, benn pedig ezalatt az elnök kihirdette, hogy Szombati Sándor kivételével az összes elítéltek az ítélet jogerőre emelkedésig szabadlábra helyeztetnek.

Szakál Julisnak nem volt türelme ezt a ránézve is kedvező határozatot bevárni. El volt keseredve, azt hitte, hogy az ügyész felebbezése miatt még az ítéletben kiszabott időnél és tovább marad fogságban.

Alig lépett ki a teremből, éktelen káromkodás között neki ugrott a legelső ablaknak s mielőtt a börtönőr megakadályozhatta volna, öklével beütötte az ablakot, az üvegmaradványokon végig húzgálta karját s felvágta a jobb keze ütőerét.

Persze nagy riadalom támadt. A közönség kitódult a tárgyalási teremből, Szakál Julist pedig az őr megfogta és a vádlottak szobájába vonzolta. Akkor már vértócsa terült el a folyosón.

Szakál Julis őrjöngeni kezdett, úgy hogy kényszerzubbonyt akartak ráadni. Börtönőröket rendeltek mellé és törvényszéki szolgákat orvosokért szalasztottak:

— Nekem nem kell orvos — kiabálta őrjöngve — nem hagyom bekötöni a kezemet.

A börtönőrök és szolgák figyelmeztették, hogy olvérzik.

— Azt akarom! — kiáltotta. Eleget szenvedtem. Nálam örültebb asszony még nem volt a fogházban.

Közben kijött dr. Széke István elnök is, bement hozzá s az ő szavaira lecsendesedett. Mikor pedig azt közölte vele, hogy szabadlábra helyezte a törvényszék, Szakál Julis szánni-bánni kezdte tettét és még ő maga segédkezett a fogházfelügyelőnek, hogy bekötözze a kezét.

Ezalatt a többi vádlottakat már le is vezették a fogházba, Szakál Julist pedig újra bekísérték a terembe, ahol kihirdették előtte is a szabadlábra helyezést.

Azután Szakál Julist is visszakísérték a fogházba. Éjjel kevéssel tíz óra előtt pedig sürgősen hívták hozzá dr. Sárváry Gyula fogházorvost, aki újra bekötözte sebeit.

## TÁVIRATOK.

### Ongyilkos főorvos.

Budapest, márczius 8. Baizi Endre máramaros megye nyugalmazott főorvosa ma az Esterházy-utcai lakásán mor-

fiummal megmérgezte magát. Tettének okát nem tudják. Az öngyilkos főorvos 60 éves volt.

### Elfogott gyilkosok.

Budapest, márcz. 9. Jelentették már, hogy az aradmegyei Hadházon Horváth Kálmán tanítót meggyilkolták. Mint most jelentik Aradról, a gyilkosokat, kik három voltak, már sikerült a csendőrségnek elfogni. Nyomukra az vezetett, hogy arczuk erősen össze van karczolva, mit szerencsétlen áldozatukkal való dulakodás közben kaphattak. A gyilkosok hajmeresztő kegyetlenséggel ölték meg a tanítót s aztán a halott száját teletömtek sárral s a kezeit keresztbetették a mellén. Ugy talált rá a felesége, ki a szörnyű látványra ájultan esett össze.

### Az ingyen kenyér-osztás.

Debreczen, márczius 9.

A kenyér-osztó bizottság tegnap 798 adag ingyen kenyeret osztott ki a szegények között. A humánus célra ugyancsak tegnap a következő jótékony adományok folytak be lapunk szerkesztőségéhez:

Dr. Popper Mór ur	4 kor.
Egy fiatal leány első ke-	
resetéből	1 kor.
Ruhatár. N. N.	1 kor.
Cziegler N, ur	70 fill.

Összesen: 6 kor. 70 fill.

Legutóbbi kim: 2537 kor. 08 fill.

Összes gyűjtésünk: 2543 kor. 78 fill.

**Ma és mindennap délelőtt 11 órakor ingyen kenyér-osztás a városháza udvarán.**

## VEGYES.

**Aki nem akar király lenni.** Az angol trónörökös legidősebb fia, a hat esztendő kis Edvárd herceg olyan megjegyzést tett az angol történelem egyik szomorú passzusára, amely most az angol udvari körökben állandó szóbeszéd tárgyát képezi. A hercegfő ugyanis nemrégiben egy képeskönyvet kapott, a mely az angolok történetéről szól. Edvárd herceg nagy örömmel lapozgatott az angol nemzet történetében, de az egyik képnél, amely I. Károly király kivégzését ábrázolja, kérdő tekintettel fordult övéihez. A kis hercegnek aztán elmondották a Stuart-házból való szerencsétlen királynak szomorú sorsát, a minek hallatára Edvárd herceg ijedten szólt:

— Ah, ez nem tetszik nekem, ez csunya mese. Nem is leszek én király, hanem doktor.

**Báthory István kardja a szultán birtokában.** Abdul Hamid szultán a minap több régi fegyvert kapott ajándékba és ezek között egy kardot, mely bennünket közelről érdekelhet, a mennyiben ez a kard valaha Báthory István tulajdona volt. A kard pengéjén ki van verve Báthory István képe és mellette olvasható a felírás, hogy a fegyver a lengyel királyé. Báthory István

a kardot alkalmasint valami tatár khánnak adta ajándékba és ennek családjában őrizték mostanig, mert a szultán egy kháni család sarjától: Schachin Gerai őrnagytól kapta ajándékba a többi fegyverrel együtt. A Gerai-család valaha Krimióban uralkodott, de 1787-ben Potemkin elűzte a család tagjait és attól fogva a szultán alattvalói közé tartoztak.

**Czukorral tüzelt hajó.** A hosszabb járatu gőzösökön több ízben megtörténik, hogy viharos időjárásnál sokkal több tüzelőanyagot fogyasztanak, mint a mennyire számítottak és így a szénkészletből még utközben kifogynak. Ez a kellemtelenség érte a Fiuméből Bostonba indult Collingham nevű angol gőzöt is, mely a múlt hó végén erősen megsérülve Bermudebe menekült. A hajó kapitányának jelentése szerint, a viharos utazás alatt tüzelőanyaga teljesen elfogyott s hogy a hajót megmentse, kénytelen volt a hajó összes faalkatrészeit, butorait, sőt a czukorrakományból is tetemes mennyiséget elégetni. Az elégetett áru mintegy 130 tonnát teszen.

### Az árviz pusztítása.

— Saját tudósítónktól. —

Nógrádmegye felső részéből érkeznek szomorú hírek az árviz pusztításairól, ahol különösen a Madacski, Kürtös és Korpona patakok okoztak nagy károkat. A veszedelem, mely váratlan gyorsasággal következett be, emberáldozatot is követelt. Különösen Sül község lakosai szenvedtek nagy kárt, hol a Madacski és Titornyik patakok egyesülnek.

Tegnapelőt, hajnalban a község alantabb fekvő részeiben épült házak lakosai arra ébredtek, hogy az árviz betódult a lakásukba. Az emberek ijedten ugráltak ki ágyaikból, alig tudtak magukra kapni valami ruhaneműt, úgy menekültek a magasabban fekvő részekre. A lazán összetákoltt házak nem tudtak ellentállani a sebes árnak s mire megvirradt, már több ház volt romokban, maguk alá temetve sok lábas jószágot, a melyek a bezárt ólaktól nem tudtak megmenekülni; az emberek pedig, kik saját életük megmentésére gondoltak, szegény állatokról megfélekedtek.

Egy szegény beteges öreg házaspár is áldozatul esett. Virček Tamás 63 éves öreg ember egyedül lakott feleségével az alsó szélen. Ezeknek kunyhóját érte legelőbb az árviz s mire fölébredtek, már nem tudtak menekülni. Reggel már összeomlott kis házikójuk s a romok alá került Virček is a feleségével s mind a ketten ott fuladtak meg a vízben.

A lakosság óriási munkaerőt fejt ki a mindinkább terjedő veszedelem elhárítására, de egyelőre csak annyit tudtak elérni, hogy a fenyegetett részekből a lakosságot és jószágait eltávolították.

## MULATTATÓ.

Két orvos beszélget:

— Én annyira vittem egy süket-némával — mondja az egyik — hogy már hall.

— Az én süketnémám — dupláz rá a másik — nemcsak, hogy hall, de ezt fünek-fának el is beszéli...

Zsilip ur beállit barátjához, aki színházigazgató:

— Ugy-e én még soha életemben nem kértem tőled szabadjegyet?

— Megvallom nem.

— No látod. Hát adj kölcsön 5 forintot, hogy egy jegyet vehessek a mai előadáshoz...

## CSARNOK.

### Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Örvendezett magában. Ámde Darinkainé is hirtelen elgondolta, hogy ez nem jó lesz így. Összeszedte bátorságát s vakmerően vágta utját annak, hogy Dérci Béla hitelt adjon a neje szavának.

— Távolítsa el magától Béla azt az asszonyt, hiszen a lehelletével megméltelyezi önt. Félőrület szállta meg. Ide jött, berontott lakásomra, feledi hibáját, baját, bűnét, a melyet ön ellen elkövetett s most galádul engem vádol. Azt vágja arcomba, hogy én intrikáltam ellene s ön én miattam mondott le róla.

— Ki mondja ezt? — szólt dühösen Dérci Béla, mialatt eltaszította magától a nejét.

— Ő mondja! — válaszolt élesen, Dérczinére mutatva Darinkainé.

— Ön asszonyom! — fordult dühösen neje felé Dérci Béla, — ön, aki megméltelyezte házam szentélyét, a ki feldulta boldogságomat.

— Béla az égre! Ne hallgass erre az asszonyra, — rimánkodott neje — hiszen tévútra vezet, mert szálla vagyok a szemében s téged a hatalmába akar keríteni. Úgy gyűlöl engem, ahogy szeret téged. Tanúkat állítok s azokkal bizonyítom be, hogy bérenczeket fogadott fel, akik kezére jászották a te rokonszenvedet.

— Hát hallja Béla — szólt bele Darinkainé, — hát józan észszel lehet ilyet mondani?

Dérci Béla Darinkainéhoz lépett és szeliden szólott hozzá:

— Ne bántsa önt asszonyom e képtelen vád. Természetes, hogy nem adhatunk hitelt neki.

Mintha tört dűftek volna a Dércziné szívébe, olyan fájdalom szakadt egyszerre rá.

— Béla! Még mindig vádolsz?

— Amint érdemi asszonyom.

— És nem hiszel nekem?

— Nem!

— Mit mondjak, mit tegyek hát? Isten látja lelkemet, hogy mindaz, a mivel vádolsz, igaztalanság. Lesz idő a mikor meg fogod tudni s a mikor durvábban vetted el magadtól azt az asszonyt, a kiért most megtagadsz engem... Nincs, nem lehet több szavam. Ez volt utolsó kísérletem... Az én tiszta szívem megnyugszik benne, hogy megtettem a mi kötelességem volt. Most már vége mindennek. A mi utunk elvált. Szerelmemet visszafojtom s ki tudja meddig, de viselni fogom a töviskoszorút... Jöjjön Anna asszony, menjünk... Béla! Emlékezzél vissza örökre erre a jelenetre! Nézz az arcomra, majd idővel megtudod, hogy nem hazudhattam... Csak egy szavam van még, csak az, hogy boldogsággal áldjon meg az Isten!...

Dércziné majd összerogyott, mikor kitámolygott. A jó Anna asszony tartotta és vezette, akinek tele voltak a szemei könnyel.

A mint kiléptek az ajtón, Darinkainé

arca kiderült, kitérta karjait s szenvedélyesen magához ölelte Dérczi Bélát.

— Boldoggá teszek! örökre a tied maradok. Isten áldása lesz a te jóságodon.

— Folyt. köv. —

## SZINLAP.

Ma, szombaton „C“ bérletben:

### A könyvtárnok.

Vigjáték 4 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Marsland, földbirtokos	— ifj. Szathmári
Edith, leánya	— T. Halmi M.
Harry, unokaöccse	— Odry Á.
Macdonald	— Nagy Gyula.
Lothair, ennek öccse	— Pataki B.
Webster Éva, Edith barátnője	Szabó Irma.
Sarah társalkodónő	—
Marlandnál	— Kiss Irén.
Róbert, könyvtárnok	— Sziklay M.

Holnap, vasárnap két előadás;  
délután 3 órakor félhelyárral:

### A királyfogás.

Operette 3 felvonásban;

este 7 és fél órakor bérletszűnetben:

### Mária bátyja.

Népszínmű 3 felvonásban.

## NYILTÉR.

*„Trilby” perszajó*

## Eladó úri lak.

Hajdú-Hadházon, a város közepén, Fényes-féle ház három nagy épülettel (teljesen téglá) kilencz szobás lakás és mellékhelyiségekkel, 12 lóra istálló, magtár, kocsiszin, cseled lakás, 1400 □ öl diszkert. A lakás esetleg kétféle is osztható — eladó. Értekezhetni Poroszlay Albert tulajdonossal H.-Hadház.

## Hirdetés.

A debreczeni szőlő- és bortermelő szövetkezet igazgatósága a folyó 1901-ik évre szükséges 70 mm. rézgálic; és 15 mm. raffia szállítását biztosítani óhajtván, felhívja mindazokat a kik ezen cikkekét szállítani akarják; hogy zárt ajánlataikat **1. hó 27-ig** a szövetkezet irodájába (Simonffy utca 2-ik szám) nyújtsák be. Az átvétel loco Debreczenben történik. A feltüntetett mennyiségek fele 1901 május hó 1-én, másik fele 1901 június hó 1-én szállítandó. A rézgálic vegytisztaságáért a szállító felelős. Raffiából pecsét alatt minta melléklendő.

Debreczen, 1901. március 8-án.

**Az igazgatóság.**

## Pályázati hirdetmény.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztárnál négy orvosi állás üresedésbe jöven, azokra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állásokra, melyeknek mindegyike 1200 korona évi fizetéssel és ha a pénztár anyagi viszonyai engedni fogják, az igazgatóság által évről-évre hozandó határozat alapján utólagosan kiutalandó 100 korona kocsidij-pótlékkal van egybekötve, pályázhat bármely helyben lakó gyakorló orvos.

A megválasztandó orvosoktól megkívánatik, hogy lakásukat lehetőleg a városnak azon kerületében, de mindenesetre annak közelébe tegyék át, mely kerület részére már a folyó évi április hó 1-jétől kezdve pénztári tagok egészségügyi ellátása céljából az igazgatóság által ki fog je lőltetni.

Pályázók kérvényökben kijelenteni tartoznak, hogy a pénztár alapszabályaiban foglalt és az orvosok működésére vonatkozó rendelkezéseket, továbbá a kerületi betegsegélyző pénztár hivatalos helyiségében betekintésül kitett „egészségügyi szolgálati szabályzat” tartalmát ismerik s hogy magukra nézve ugy ezen szabályzat rendelkezéseit kötelezőnek ismerik el, valamint hogy a pénztár igazgatósága által ezután kidolgozandó „fegyelmi szabályzat” határozmányainak magukat alávetik.

Oly pályázati kérvények, melyek ezen kijelentést nem tartalmazzák, figyelembe vétetni nem fognak.

A pályázati kérvények 1901. mártius hó 16-ik napjának déli 12 órájáig Berger Jenő elnökhöz nyújtandók be.

A megválasztott orvosok kötelesek lesznek folyó évi április hó 1-én állásukat elfoglalni.

Debreczen, 1901. Március 5.  
a kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága nevében

**Berger Jenő** Grünvald József  
elnök. titkár.

## Kiadó lakás.

Rákóczy-utca 7. szám alatt egy utcza lakás, mely áll **öt szoba, tüvegés tornác, konyha, kamara, istálló és egyéb mellékhelyiségekből**

— május 1-re —  
kiadó. — Értekezni lehet ugyanott.

## מציור

Van szerencsém a n. é. pászkafo-gyasztó közönséget értesíteni, hogy a modern technika minden idevágó vívmányai-val (olaj használata nélkül) ujonnan felszerelt gépeimen a pászkaütést megkezdttem és azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy most is, mint az előző években, t. megrendelőknek **izletes, tisztán kezelt** és a viszonyokhoz képest **olcsó**

**pászka val**  
szolgálhatok.

Szives megrendeléseket kérném idejekorán eszközölni, mert ellenkező esetben azon kellemetlen helyzetbe jutnék, hogy a későn érkező megrendeléseknek a legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni.

Pászkat 10 kilogrammos lepecsételt csomagokban bárhova szállítok.

Ísmételve kérve b. megrendeléseiket, maradtam tisztelettel:

**Weisz József,**

Simonffy-u. (Kisuj-u.) 29.

## Apró hirdetések.

Díja : 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

### Erdélyi savanyu káposzta

klónként 14 krajczár Váray József kereskedésében.

**Elveszett** Foxterrier fehér kutya neve Fox, nyakán szíjöv. Megtaláló jutalomban részesül. Csokonai u. 13.

**Nevelőnek,** esetleg a magyar és német nyelv oktatására ajánlközik intelligens ember. Czim a kiadóban.

**B.-Ujváros alatt** a czuczába 3 h. 50 □ 81 I. osztályu szántóföld jutányos árban eladó. Értekezhetni Bethlen utca 37 sz.

**Egy két szobás utcai garzon lakás,** továbbá egy földszinti szépen **butorozott szoba** (bejárattal a lépcsőházból) **Május 1-ére** kiadó Értekezhetni: Kossuth-utca 39 sz. a. a házmesternél, vagy Széchenyi-u 21. sz. a. az építési irodában.

**Köhögés ellen** Pemeteftű czukorka Borsy czukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

**Ügyvédjelölt** azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok csakis levélben küldendők be **Dr. Kálmánchelyi József** ügyvéd irodájába. Piacz-u. 29. sz.

**Füszertüzet** élénk forgalmi helyen dohánytő adéval és ital-méréssel egybekötve más vállalat miatt átadó. Czim a kiadóhivatalban.

**Maison Steiner** új női divatterem Piacz-u. 66. (Miklós-utca sarkán) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

**Szepes sóstó** tőszomszédjában a város felől 21 bold tanya föld rajtalevő épületekkel eladó vagy bérbe kiadó, vasúti állomás. Értekezhetni Fűvészkert utca 11. szám alatti tulajdonos al.

## 3-400 holdnyi

gazdaságot keresek haszonbérbe. Czim a kiadóhivatalban.

**Gyarmathy János** mértáros, Dévényföld-útr. 2. sz. (Ospó-u. sarok.) Hás árak: I. rendű 30 kr. II. r. 44 kr. Egy kgr. rostályos 5 szeletben. Fria és fűtött sertés hús napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban. Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virali és savalada drája 4 kr. Az ételt reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **FÜZLET:** Bethlen-utca 29. (maját hás). Itt a hársak: I. r. 48 kr. II. r. 40 kr.; itt is mindenféle hentes csikkek kaphatók. **Vendéglősöknek** megfelelő árengedmény!



Első debreceni ruggyanta bélyegzőgyár és vésőműintézet

**Krausz József** Kossuth-u 7. Készít mindenféle bélyegzőket gyorsan pontosan és olcsón 1 felszerelt bélyegző 2 kor.



## Pályázati hirdetés.

Debreczen szab. kir. város iparos tanoncziskolájában lemondás következtében egy rendszeresített tanítói állás megüresedvén, ennek betöltésére pályázatot hirdetnek.

Javadalmazás a szeptember 1-től Junius 30-ig terjedő iskolai évre 320 — háromszázhusz korona, mely havi részletekben a nemes város pénztárából előlegesen fizetetik.

Megválasztott köteles a közhasznú ismeretekre tartozó tárgyakat az iparos tanoncziskola szervezetében előirt terjedelemben és tanmenet szerint az igazgatóság által kijelölendő osztályban és napokon az esti órákban hetenként négy órán tanítani, minden a rendtartásra vonatkozó teendőket teljesíteni.

Pályázhatnak okleveles tanítók vagy tanárok felekezeti különbség nélkül.

Az okmányokkal felszerelt kérvények tekintetes Bészler Károly városi tanácsnok úrhoz, az iparos tanoncziskola felügyelő bizottsága elnökéhez márczius 30 ig nyujtandók be.

Megválasztott Szeptember hó 1-én foglalja el állomását s fizetése e naptól tétetik folyóvá.

Kelt Debreczenben, az 1901. évi márczius hó 8-án.

**Dóczy Sadeon,**  
ip. tanonczisk. igazgató.

**Üvegáruk osomagolására** szükséglenő Cr. 10—20 waggonrakomány tiszta és hosszú

## zsúpszalma megvételre kerestetik.

Írásbeli ajánlatok:

**Pausz Tivadar**  
üveggyáros czimén, **KASSA.**

## HIRDETMÉNY.

Közhirre tétetik, hogy a Debreczeni fa-árúraktár szövetkezet f. évi márczius hó 3-án tartott közgyűlése a szövetkezet feloszlását határozta el s felszámolókul **Zádor Lajos, Serli Ede, Tóth István és Lovász János** urakat rendelte ki. —

Miután ezen közgyűlési határozat a ker. törvény 202. §-a értelmében a kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetett: felhívjuk mindazokat, akik a Debreczeni fa-árúraktár szövetkezettel kötött jogügyletekből kifolyólag, mint hitelezők követeléssel bírnak, hogy követeléseiket — annak ezen hirdetmény közzétételétől számított 6 hónap alatt leendő érvényesítése czéljából — **Zádor Lajos** felszámoló bizottsági elnök úrnál írásban jelentsék be.

Debreczen, 1901. márczius 8.

**A Debreczeni Fa-árúraktár szövetkezet igazgatósága.**

## Tessék meggyőződni!!! miről? — hogy Neumann testvérek

czipő-, kalap- és úridivat áruházában Debreczen, a Tisza-palotában a legjobban és legolcsóbban szerezhetők be férfi-, női- és gyermek czipők, férfi- és fiu kalapok, fehérneműek, nyakkendők, valamint mindenféle

### úri divatcikk

melyek már a tavaszi idényre meglepő dús választékban megérkeztek és a t. vevőkön zónség rendelkezésére állanak.

Tisztelettel

**Neumann testvérek.**

## MEGHÍVÁS

a „Debreczeni szőlő és-bortermelő szövetkezet”

### VI. évi rendes közgyűlésére,

mely 1901. évi márczius hó 31-ik napján délelőtt 10 órakor Debreczenben, a Kereskedő-társulat házában dísztermében tartatik meg.

#### Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzletéről.
  2. 1900. évi mérleg és szárszámadás és az erre vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés.
  3. Határozathozatal felmentvény megadása tárgyában.
  4. Öt igazgatósági tag választása három évre.
- Debreczen, 1901. márczius 7.

**Az igazgatóság.**

Jegyet: A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzlet-rész egy szavazat gyakorlására jogosít, mely akár személyesen, akár valamelyik szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető, 20 szavazatnál többel azonban senki sem bírhat, akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszab. 8. és 19. §.)